

Stichting Bernard van Dam

Jaaroverzicht 2019

&

Gelukkig en Gezond 2020

Beste belangstellende/relatie,

Wat heeft onze Stichting Bernard van Dam een machtig mooi jaar achter de rug, waarin we grote stappen hebben gezet om onze belangrijkste doelstelling te bereiken: het toegankelijk maken van de nalatenschap van Bernard van Dam. Graag kijken we met u samen hieronder terug naar onze activiteiten en behaalde resultaten en naar onze plannen voor dit nieuwe jaar.

Voordat u verder leest: noteer s.v.p. zondagmiddag 8 maart 2020 in uw agenda. Om 15.00 uur die dag presenteren we dan in de Eerdse kerk het volledige oeuvre van Bernard van Dam!

Geslaagde presentaties van telkens enkele delen

In 2019 hebben we 3 presentaties gehad van steeds enkele nieuwe boekdelen: op Paaszondag 21 april in de kerk van Eerde, op 28 juni in Museum Siemei in Veghel en op 29 september in het Boerenbondsmuseum in Gemert. Drie drukbezochte bijeenkomsten op drie locaties die 'Brabants Dorpsleven' volledig recht doen. Presentaties zijn voor ons als familieleden geen dagelijkse bezigheid, dus best wel spannend allemaal. Maar we zijn er heel trots op. Tijdens de 3 presentaties zijn de eerste 6 boekdelen gepresenteerd aan uitgereikt aan prominente Brabanders, die in hun hedendaagse rol of functie nauw verwant zijn aan het thema van het betreffende boekdeel. Ze waren er zichtbaar mee ingenomen en het bleek telkens weer dat er veel waarde wordt gehecht aan hetgeen Bernard aan ons, Brabanders, heeft nagelaten. Ook in de pers was gelukkig veel aandacht voor het nieuw hervonden werk van Bernard van Dam.

Website druk bezocht

Sinds april 2019 is de website in de lucht: www.bernardvandam.com. Al 3000 bezoekers hebben de site bezocht. Die bekeken vooral de homepage en de gepubliceerde boekdelen.

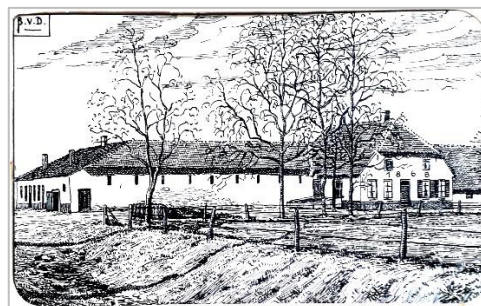
Bernard van Dam, een markante Brabander en bijzondere persoonlijkheid.

Welkom op de site van Stichting

Bernard van Dam (1881 - 1958) was een Eerdenaar die zijn tijd ver vooruit was. Hij was veelzijdig getalenteerd en legde zijn observaties vast in tal van tekeningen en teksten. Hij was een van de laatste Brabanders die zijn werk achterliet. Zijn oeuvre is nu beschikbaar op www.bernardvandam.com.

Van alle kanten horen we dat het een mooie website is geworden. Martijn van Dam, achterkleinkind en expert in webdesign, heeft dan ook puik stukje werk afgeleverd. We zijn er hartstikke trots op. Wat ook zo geweldig is: met 'n paar klikken heeft elke bezoeker een volledig boek met prachtige teksten en tekeningen op de laptop, tablet of telefoon staan. Veel belangstellenden en instellingen zoeken met ons contact: voor verdere informatie, verzoeken voor het gebruik van tekeningen en teksten, maar ook mensen die ons aanvullende informatie willen verschaffen over het leven en werk van Bernard van Dam. Ook zijn er enkele onbekende tekeningen aangeboden, die nu in bezit van de familie is gekomen.

Schenking familie Karssemakers.

Zoektocht met heel veel resultaat

Afgelopen zomer vonden we samen met Gerard Rooijackers in knipsels en teksten in het familie-archief diverse aanknopingspunten dat er mogelijk meer werk van Bernard moest zijn en wat Gerard eerder nog niet had gevonden. Een zoektocht werd gestart en daaruit bleek dat Bernard van Dam heel véél meer gepubliceerd heeft, dan we wisten in o.a. Sint Ambrosius (blad voor de imkerij), De Boerderij (blad bestaat nu nog), de Boerenstand, Boer en Tuinder, De Vee- en Vleesch-handel, Het Vakblad voor de Slagerij en Avicultura.

In de Koninklijke Bibliotheek in Den Haag, het Katholiek Documentatie Centrum in Nijmegen, Het Gelders Archief in Arnhem, De Universiteitsbibliotheek in Tilburg en het Boekendepot van de Universiteit van Amsterdam zijn heel veel vuistdikke jaargangen doorgenomen. En met een prachtig resultaat: we hebben nog honderden artikelen en tekeningen gevonden over de imkerij, over het fokken en slachten van vleesvee en vooral heel veel cartoons en stripverhalen die gaan over de landbouwpolitiek! Heel bijzonder was de vondst van een – zij het vage – foto van Bernard van Dam “in actie”.

Hiernaast staat hij afgebeeld al tekenend op de Tilburgse Bijenmarkt in Tilburg in 1953.

De omvang van de vondsten heeft ertoe geleid dat we uiteindelijk uitkomen op een totaal van ruim 2500 bladzijden! Deze forse uitbreiding maakte een nieuwe herverdeling van de oorspronkelijke 8 boekdelen noodzakelijk.

Het worden nu 10 boekdelen die in februari 2020 klaar

zijn. Naast nog niet gepubliceerde boekdelen zijn nagenoeg alle boeken die nu al op de website staan opnieuw samengesteld.

Zo komt de nieuwe indeling er uit te zien:

1. *Boerenhuis*
2. *Boerenstand*
3. *Grootvee*
4. *Kleinvee*
5. *De Bieboer ('de bijenboer')*
6. *Landbouwpolitiek*
7. *Ambachten*
8. *Gebruiken*
9. *Aan den Ooiver in Battle-dress*
10. *Observator (incl. biografie)*

Ondernomen initiatieven en acties

Levenslijn:

Op basis van alle verzamelde informatie heeft Ans van Tilborg-Jansen, kleindochter van Bernard, een eerste versie van zijn levenslijn samengesteld. Met zo'n overzicht van alle belangrijke datums en gebeurtenissen op een rij hebben we duidelijk meer zicht gekregen op de levenswandel en de carrière van Bernard van Dam. De levenslijn wordt volgend jaar op de website gepubliceerd.

Interviews met tijdgenoten:

Adriaan Marinus (Adriaan de smid, toen hij nog in eerde woonde) uit Gemert heeft als mede-redactielid van “Aan den Ooiver in Battledress” een aantal jaren nauw met Bernard samengewerkt. Van het interview met Adriaan is een mooie video van ca. een uur gemaakt waarin hij vertelt over Bernard van Dam.

Mevrouw Riek Verhagen was nog een jong meisje, toen Bernard haar ouders nagenoeg elke week bezocht. Ze beschrijft de innige vriendschap tussen Bernard en haar vader, die geen doorsnee-keuterboertje was: haar vader was evenals Bernard eigenzinnig, onafhankelijk en had ook een brede belangstelling.

Tonny van Geffen uit Eerde heeft nog heel veel geschiedkundig materiaal en weet ontzettend veel over de geschiedenis van Eerde. We hebben uitvoerig met hem gesproken en hij heeft ons veel nuttige detailinformatie over Bernard van Dam kunnen verstrekken.

Harrie van Dijk (begin december helaas overleden) heeft in een interview als oud-Indiëganger zijn ervaringen met Bernard van Dam aan ons verteld.

Binnenkort wordt ook nog mevrouw Adriana van Riel geïnterviewd: haar voorouders hebben destijds de Eerdse molen van de familie Van Dam overgenomen en zij heeft als kind Bernard nog meegemaakt.

Alle interviews komen via onze site en YouTube beschikbaar.

Deelname aan Jaarmarkt Eerde:

Onze stichting was op zondag 28 juli present op de Jaarmarkt in Eerde, waar onze stand veel belangstelling trok. We konden de proefexemplaren van boeken en cassettes tonen en kwamen in contact met lokale en regionale bewoners en bezoekers, die nog bijzonderheden en anekdotes wisten te vertellen over Bernard, zijn werk en zijn leven.

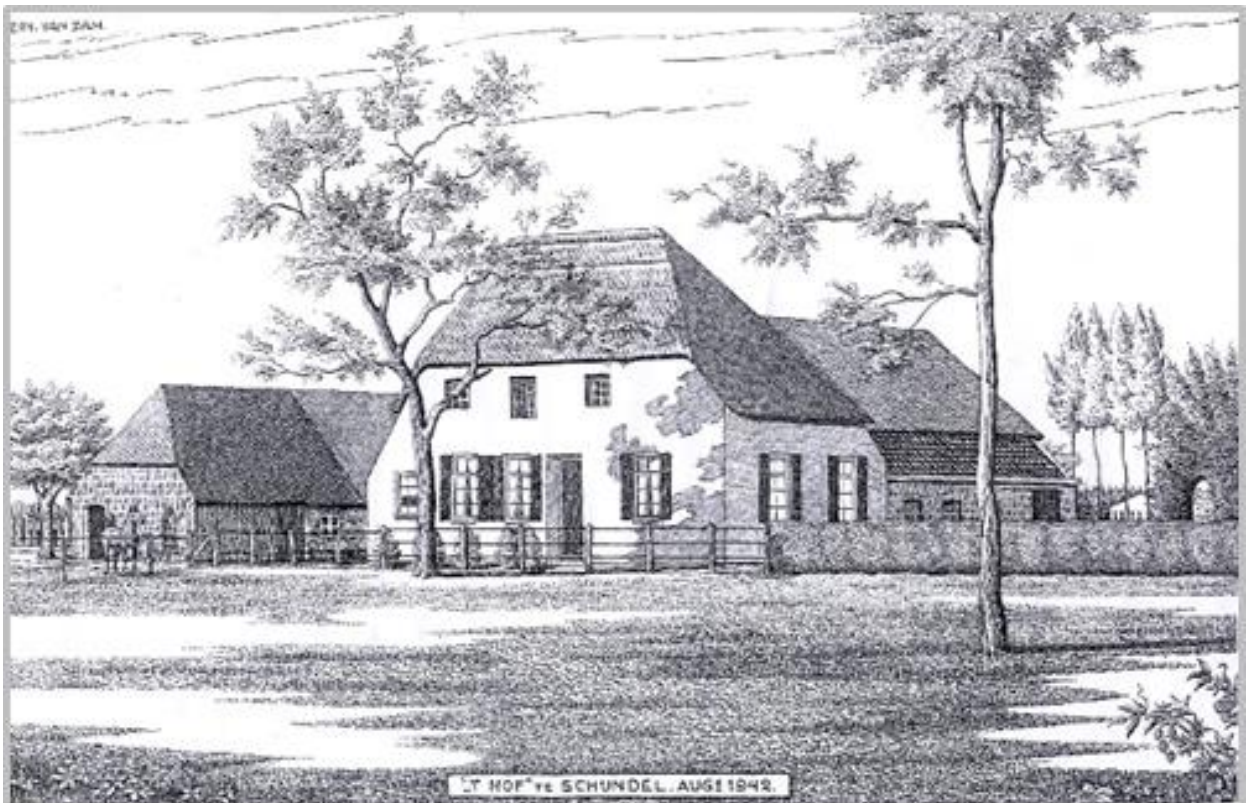
Inventarisatie boerderijen

Van veel boerderijen, molens en locaties die Bernard getekend heeft was de locatie niet bekend. We hebben met diverse plaatselijke Heemkundeverenigingen contact gezocht en ook Joop Steenbakkers van "Stichting de Brabantse Boerderij"

gevraagd of zij ons konden helpen met het lokaliseren van boerderijen die Bernard getekend heeft. En niet zonder gevolg: door talloze reacties en contacten hebben we van zo'n 25 tekeningen alsnog de locatie kunnen vaststellen en zijn er ook nieuwe tekeningen en waardevolle aanvullingen boven water gekomen. Bijvoorbeeld door een bezoek aan het museum in Alphen (bij Breda), waar enkele tekeningen van Bernard van Dam zijn te bewonderen.

Inschrijving voor Erfgoedprijs Brabant 2019

We hebben ons Bernard van Dam-project ingeschreven voor de Erfgoedprijs Brabant 2019. We hadden flinke en geduchte concurrentie, want er dongen nog 56 (!) prachtige andere Brabantse projecten mee naar die prijs. Helaas zijn we niet genomineerd voor de eindronde maar door het inschrijven en deelname hebben we in ieder geval bekendheid kunnen geven aan ons project en aan het volledige werk dat volgend jaar gepubliceerd gaat worden.

Tot voor kort onbekende tekening van Bernard van Dam (in bezit van familie Van der Spank)

2020: een druk en vol Bernard-jaar

Eindpresentatie in de kerk van Eerde op zondagmiddag 8 maart 2020

Op die zondagmiddag worden in de kerk van Eerde de gehele set van vernieuwde en nog niet eerder gepubliceerde boekdelen van 'Brabants Dorpsleven' gepresenteerd. Daaronder dus ook deel 10 de biografie over het leven en werk van Bernard van Dam. Vooruitlopend op de uitnodiging die in februari zal worden verzonden, tillen we alvast een tipje van de sluier voor wat betreft het afwisselend programma. Zo geeft Gerard Rooijackers een lezing over Bernard gebaseerd op de biografie die hij geschreven heeft. Gerard kennende zal hij het belang van het leven en werken van Bernard op een aansprekende manier voor het voetlicht brengen. Ook zijn er enkele muzikale bijdragen, Cor Swanenberg draagt voor en Frits van Eerd (Jumbo Supermarkten) zal als vertegenwoordiger van de familie Van Eerd vertellen waarom hij dit project zo belangrijk vindt. Rik en Martijn van Dam (achterkleinkinderen) presenteren hun zelfgebrouwen Bernard-speciaalbier (de Cuvée Bernard). En als slot zullen we de familie van Eerd die middag bedanken voor hun geweldige steun. Alle gasten worden met koffie/thee ontvangen en na afloop wordt aan alle bezoekers een drankje aangeboden, waaronder natuurlijk de Cuvée Bernard.

Bestellen van boeken en cassette

Vanaf medio februari komen de 10 boekdelen (per stuk of de hele serie) en cassette beschikbaar. Een prototype (nog met de oorspronkelijke 8 delen) is hierboven afgebeeld. We hopen dan ook de aanschafprijs te weten en dan kan er ook besteld gaan worden, voor degene die het werk van Bernard van Dam, of een deel ervan, in de boekenkast wil hebben staan. Aan de boekenserie wordt ook een overzicht toegevoegd waarin alle publicaties (tekeningen/schetsen en artikelen) van Bernard zijn opgenomen.

Nog meer op de agenda

* We hebben met het Boerenbondsmuseum afgesproken dat er in het seizoen 2020 een langdurige vaste tentoonstelling bij hen komt te staan over Bernard en zijn werk. De opening daarvan is vastgesteld op 29 maart 2020.

* De coördinator Educatie van Cultuurkade Veghel gaat samen met ons bekijken of er mogelijkheden zijn om een educatief project op te zetten over het werk van Bernard van Dam. Er komt overleg met de leerkrachten van de basisschool in Eerde, waar we de start van het project willen maken en aansluitend met Erfgoed Brabant.

* We werken aan een mooie presentatie over Bernard, zijn leven en zijn werk. Met dat verhaal, begeleid door een flinke selectie van tekeningen uit zijn omvangrijke werk, kunnen we de bekendheid van de nalatenschap Bernard van Dam en van onze stichting vergroten door het geven van presentaties en lezingen voor iedere geïnteresseerde instantie, vereniging, enz.

* We gaan publiceren in Brabant-tijdschriften zoals Brabeau, Brabants, etc. De tekst en afbeeldingen voor het maart-nummer van Brabeau liggen inmiddels op de redactie.

Een voorspoedig nieuwjaar!

Wij wensen alle relaties en belangstellenden en hun gezinnen een heel goed en gezond 2020! Als Stichting Bernard van Dam zullen wij er alles aan doen om er een mooi en aansprekend Bernard-jaar van te maken. We sluiten graag af met een cartoon uit oktober 1933, die laat zien hoe actueel het landbouwpolitieke deel van de boekenserie nu nog steeds is.

